49de jaar. — N° 45. Zaterdag 13 April 1901.

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle inlichtingen van brieven, geld of kankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, Groote Markt, N° 35,39, te Tongeren.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :
Drie maal per week 6 frank per jaar.
Twee » » 5 »
Een » » 4 »
Een blad afzonderlijk 10 centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen 1 25 centimes per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : 1 fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 13e APRIL 1901.

VAN ALLES WAT.

't Is Godsvrede ; de politieke zorgen worden op het tweede plan geschoven.

Maar er is nog eene andere reden, die de betwiste vragen doet vergeten.

Het Brussalsch publiek is vol angst — het woord is niet te sterk — wegens de twee verschrikkelijke misdaden, die in eenige dagen tijds gepleegd zijn, de eene in de voorstad, de andere in 't midden der stad.

Het geheim dat deze twee bloedige dramas omhulde maakt ze nog verschrikkelijker.

Gij kunt niet gelooven met hoeveel angst de lezers van elken stand in de dagbladen den gang van het moeilijk rechterlijk onderzoek in beide zaken volgen.

Men is vol bezorgdheid omdat men de moordenaars niet ondekt ; men verbeelt zich dat deze twee of tee bende bandieten bestoren, die haar werk in Brussel zal voortzetten.

En een groot aantal personen, vooral oude menschen, die eenig goed bezitten en enkel hunne dienaars hebben om het te bewaken, voelen zich niet meer veilig in hunne huizen.

Gij zulten ongetwijfeld herinneren, dat verleden jaar de zorgeloosheid der inwoners van Brussel zoo ver ging, dat ze 's nachts de vensterblinden open lieten, ja zelfs hunne huisdeur soms niet met den sleutel sloten.

De burgemeester moest ze aanzetten de huizen beter te sluiten, indien zij het ongenoegen wilden vermijden, 's nachts bezocht en geplunderd te worden door dieven.

Ziedaar eene waarschuwing, die M. De Mot niet meer tot zijne bestuurden zal moeten richten.

Iedereen is op zijne hoede, en daar waar slechts één, grendel wes, is er een tweede geplaatst.

Men slaat gade met wien de meid omgaat, en de meid die de deur zou laten openstaan terwijl zij eene boodschap gaat verrichten, zou onverschiedelijk worden weggejaagd.

Deze twee misdaden drukken op Brussel als eene nachtmerrie en 's avonds in de cafaniesta hoort men gedurig uitvallen op de politie ; omdat zij de schuldigen niet weet te ontdekken.

* *

De oude werklieden en vrouwen, den ouderdom van 65 jaar bereikt hebbende, die zich nog niet in regel stelden voor 't pensioen van 65 fr. moeten zich haasten ; want als deze maand te einde is, dan is 't er mee gedaan voor 't jaar 1901.

't Is niet genoeg dat de belanghebbenden zich hier of daar lieten opschrijven ; ze moeten een stuk, een vragenlijst geteekend hebben.

En, verschillige ouderlingen hebben dit laatste — het bijzonderste — verzuimd, meestal doordat ze sedert hunne aangifte verhuisd zijn.

N. B. — Het pensioen wordt uitbetaald in Juli.

* *

Citoyen Furnemont ten minste doet er geene doorbreens rond om openbaar te bekennen hoe de socialisten het met den godsdienst voor hebben.

Zieuier zijne bekentenis op de laatste meeting te Verviers :

« Men moet het bekennen, er is volstrekte tegenstrijdigheid tusschen den katholieken godsdienst en het socialisme ; de twee ideelen zijn bepaald strijdig en men kan verstandelijk geen katholiek zijn in godsdienst en liberaal of socialist zijn in politiek ! »

« *Wij kunnen niet hopen op de nieuwe maatschappij van vreugde, vrijheid en schoonheid, dan wanneer de kerk heelemaal zal vernietigd zijn !* »

In kiestijd beweren de socialisten het tegendeel.

* *

Een hevigen wind van omwenteling waait over Rusland.

Een geheim bestuur van 72 man is als een groot net verspreid. Geheime drukkerijen zijn ontdekt, waaruit oproerige schriften overal rondduwalen.

Vijf Ministers hebben per brief doodsbedreigingen ontvangen. De Ministers verleenen gehoor aan alleen enkele personen : twee of meer worden niet ingelaten, en nog sommigen die genooren in bijzijn van eene sterke wacht. De meeste overheidspersonen dragen harnassen onder hunne kleederen. Een Prins-Kamerheer van de Keizer is verdwenen : men denkt dat hij door de nihilisten is doodgeslagen.

Te Sint-Petersburg heeft eene schrikkelijke botsing tusschen studenten en kozakken plaats gehad : 29 studenten, beider geslacht verloren er het leven.

Alle feesten zijn streng verboden, de winkels moeten sluiten met het vallen van den avond. De werklieden uit de fabrieken mogen in groepen niet samengaan.

Zondag nacht hadden studenten eene groote roode vlag geheschen op den toren der hoofdkerk, al was een regiment kozakken geslaat met de kerk te bewaken.

300 studenten gaan naar Siberië verbannen worden.

Er zijn te Sint-Petersburg al 3000 aanhoudingen gedaan.

Een algemeene schrik is van de bevolking meester, die weet dat het bestuur van Rusland volgens overlevering ruw en geweldig te werk gaat.

FAMILIEGEEST.

In alle steden en gemeenten ziet men drij middenpunten van macht en leven oprijzen, de kerk, het stad- of gemeentehuis, en de burgerwoning. Edel, grootsch en heilig, vol bovenmatuurlijke majesteit, verheft zich de *kerk*, en wijst met hare glinsterende torenspits den Hemel aan. Zij is immers het huis van God, de aardsche schuilplaats van den Koning der koningen. Het *gemeentehuis* is ook ontzagwekkend, grootsch en prachtig. Het is de zetelplaats der menschelijke gerechtigheid en besturelijke wijsheid; waar de tijdelijke belangen der volks besproken en verdedigd, waar de rechten van allen moeten erkend en gehandhaafd worden. — Nederiger, wel is waar, komt de *burgerwoning* voor ; maar, onder die stille, vreedzame eenvoudigheid huist niet zelden rust, vrede en geluk. Die woning is zelfs eenigzins edeler dan kerk en gemeentehuis, daar beide deze laatste door haar zijn tot stand gebracht, en zonder haar niet zouden voortduren. Deze drij middenpunten van leven kunnen echter dit verliezen, zoowel als de mensch sterven kan. Dood zijn zij, als zij den geest derven die hen moest bezielen. De krachtvolle levensbron voor de burgerwoning is de *Familiegeest*.

* *

De Familiegeest is het levenssap, dat het huisgezin als eenen weldenigen, vruchtbaren boom doordringt. Hij bestaat 1e in de innigste vereeniging van alle familieleden, ouders en kinderen, in wederzijdsche genegenheid en behoorlijke onderwerping aan wettig gezag. 2e In het gezamenlijk verrichten van het werk door den Schepper, den Hemelschen Vader van alle huisgezinnen, aan de familie opgelegd. 3e In het voortbrengen van rijpe en weerdige vruchten van christelijke samenleving, tot wederzijdsche welvaart onder de deelgenooten, en tot verheerlijking van den Schepper, den Oppersten Weldoener.

De vereeniging bestaat door de ware liefde die noch roem noch glorie zoekt, maar uitsluitelijk zoekt goed te doen ; die hare eigene voldoening niet najaagt, maar integendeel zich op het altaar der zelfverloochening slachtoffert ; die zich geheel en gansch, ja voor altijd voor een en het zelfde algemeen welzijn ten beste geeft, gelijk in eenen boom de minste vezeltjes van stam, takken en bladeren zich aaneensluiten, om geurige bloemen en sappige vruchten voort te brengen.

Het familiewerk omvat drij groote zaken : *Opvoeding, arbeid en geluk*. Zie de boom ! Deze legt zijn zaad in den kelk der bloemen, als een gebeftkoosd kind in een allerliefste wiegje neder ; hij kleedt dit zaad met eenen zijden dons, en bergt het in den schil of schulp als in het best gesloten huis. Daarin, buiten allen verderfelijken invloed, zal het in levenskracht en ontwikkeling gedurig aanwinnen onder den versterkenden en opbeurenden invloed van de verwarmende zon en den verkwikkenden dauw. Zoo moet het kind, door vader en moeder bezorgd en bewaakt, allengskens tot eene weerdige spruit der onderlijke deugzaamheid opgroiën. De boom werkt altijd, zomer en winter, dag en nacht, om zijn zaad voort te brengen, te volmaken, behoorlijk gevoed en beschut de wijde wereld in te zenden. Zoo beeft de onderlijke liefde noch rust noch vrede, zoolang de kinderen niet behoorlijk opgekweekt, en met een toerijkend erfdeel begiftigd zijn. In den herfst wordt den boom met eene rijke kroon versierd van bekoorlijke en uitmuntende vruchten. Zoo ook rusten vader en moeder, in den ouden dag, te midden hunner zonen en dochters, als een koning en eene koningin, vol hemelsch genoegen die kinderen, hunne kroon van eer en blijdschap, aanschouwende, en met den Schepper roepen zij vol innige vreugd uit : alles is allerbest !

Alles wat in de Kerk en Staat schoon en edel is maakt de vruchten uit van den weeldertigen familieboom. Kan men iets schooner, iets edeler, iets verrukkender uitdenken dan een huisgezin waar godsdienstzin bloeit ? Daar klopt ieder hart van liefde tot God, tot den evenmensch en tot het Vaderland, daar straalt de zuiverheid in ieder oog; daar lachen gewetensvrede en plichtbesef op alle lippen ; daar blinken geloof en vroombeid als onsterfelijke schatten, daar smeden alle handen te gelijk den onbreekbaren band van eerbied en verkleefdheid.

* *

De Familiegeest bestaat niet en kan niet bestaan zonder godsdienstigheid. Vernietig deze levensbron, en gij verbreekt de vereeniging.

Waar Christus' heilzame leering niet heerscht, wordt de vrouw eene slavin, eene verstootelinge, eenlustdier, ja een *ding* dat men, volgens de wetten des heidendoms, mocht koopen en verkoopen, mishandelen en dooden. Is het wel begrijpelijk dat men heidendaags lieden aantreft, die het vertroostende Christusbeeld in hun huisgezin vervangen door beelden van afgoden en afgodinnen, het beeld des Verlossers van de huisvrouw, door beelden van duivelsche dwingelanden ? Heidendom en ongeloof wilden nooit van opvoeding hooren. Bij de heidensche Romeinen werd het pasgeboren kind aan de voeten des vaders gelegd. Naar willekeur mocht hij het opnemen en behouden, of verloochenen, verstooten en ter dood brengen. Hooggevierde, zoogzegde zedenleeraars, dorsten eene deugd maken van de lafhartigste en afschuwelijkste kindermoord.

* *

In een ongodsdienstig huishouden, heerscht de arbeid niet. Men wil brood hebben, maar niet verdienen ; men wil spelen en genieten, maar niet eerlijk en moedig werken. Zoo vluchten de ongodsdienstige lieden nu nog den edelen arbeid, om buiten het huisgezin, in herbergen, theaters en danszalen, aan de onteerende driften den losse teugel te vieren. Ook welke vruchten brengen zij voort ? Vruchten die voor hunnen tijd afvallen zonder sap of smaak, doorknaagd van den worm der zedeloosheid, niets inhoudende dan walgelijke besmetting.

De echte *Familiegeest* werd dus door Christus in de wereld gebracht. Om de ware eendracht en vereeniging te herstellen, stichtte Hij het christelijk huwelijk, waarin Hij het hemelsch licht meededeelde dat in het Paradijs Adam en Eva bestraalde ; waarin Hij de echtgenooten de dachtig maakte van de sterkte die Hij toonde in Zijn bitter lijden, hun de macht verleende om hunne driften in te toomen, en het vuur der zuivere liefde schonk waarmede Hij Zijne Kerk als eene uitverkorene Bruid heeft bemind. De ware opvoedingswijze wordt ons aangeleerd in het huisje van Nazareth, waar vaderlijke waakzaamheid, moederlijke bezorgheid en kinderlijke eerbied wedijveren om stille rust, duurzamen vrede en rein zielsgenot te doen heerschen. Dit gezegend huisje, waarop de gansche Hemel vol welbehagen nederriet, is ook de school van den verdienstvollen en tevens verblijdenden arbeid. Daar komen de Engelen de druppeltjes zweet als kostbare perelen in de gouden bekers der eeuwige belooning opvangen. Daar is plichtvervulling en wederzijdsche behulpzaamheid, de zachtste voldoening.

* *

En wie zal het geluk van een christelijk huis afschilderen ? Hiertoe zou het betoovered penseel van den uitmuntendsten kunstenaar nog onbekwaam zijn. De lucht die men er inademt, is de lucht van een Paradijs. Alles spreekt geloof, Hoop en Liefde in. Zie, daar hangt aan 't Kruisbeeld dat grootvader en grootmoeder met hunne stervende lippen kusten, dat als een kruis van eer op hun ontzielde lichaam prijkte ; daar hangt het wijwatervat, waarmit ouders en kinderen dagelijks werden en nu nog werden gezegend ; daar hangt het palmtakje waarmede het wijwater over huis en familie werd gespreid ; daar liet de onbegeerdenboek die van vader tot zoon, van moeder tot dochter als een vriend en raadsman, als een getuige van vreugd en beproeving overging. Dit alles schijnt onbeweeglijk, dood te zijn : en dit alles heeft door den inwendigen adem van het aardsch Paradijs, door den waren *Familiegeest*.

(MGR. LAEBREGHT.)

EEN BLIK OVER DE ZUIDERGRENS.

De vervolging van den Godsdienst in Frankrijk wordt zonder verpoozing voortgezet. De welgevende Kamer heeft de zoogezegde wet op de Vereenigingen, die eigenlijk maar eene wet is tegen de kloosters, gestemd. De kloosterlingen worden buiten de wet gesloten ; hun recht van vereenigingen zal voortaan afhangen van de will-keur van het Ministerie en van de Kamer.

Z. H. Paus Leo XIII heeft op de welsprekendste en krachtigste wijze de zaak der kloosterorden verdedigd in eenen brief van Kardinaal Richard, Aartsbisschop van Parijs ; groote redenaars als Graaf de Mun, M. Piou en anderen hebben het wetsontwerp bestreden met talent en goede redenen, de ministers zelven zijn niet gerust over de gevolgen der wet van haat en vervolging, — doch wat baat het ? De vrijmetselarij heeft gebeden en de wetgeving moet gehoorzamen.

Indien er vereenigingen bestaan die gevaarlijk zijn, dan is het wel de vrijmetselarij, die gedurig samenzweert tegen alles wat Frankrijk groot had gemaakt, en die bezig is met dat schoon land in den grond te booren ; dan is 't het socialism dat den oorlog verklaart aan den Godsdienst ; dan zijn het de werkervereenigingen van Joden, die de spaarpenningen der burgerij verloren werpen en de millioenen der christenen doen samenstroomen in de brandkasten van Israël ; dan zijn het de tuchtrijke maatschappijen, die onder voorwendsel van volksonderricht, het volk bederven door allerlei zedeloose vermaken.

Welnu, al die slechte en gevaarlijke instellingen worden van Staatswege gespaard, geëerbiedigd en bevoordeeld ; zij mogen gerust haar werk van maatschappelijke ontbinding voortzetten. Integendeel, alles wat geschikt is om de ontbinding tegen te houden, wordt van Staatswege ondermijnd, bestreden, te niet gedaan. Zoo begon de Republiek met de « zuivering » der gerechtshoven, dat is met de verwijdering der godsdienstige rechters ; zij ging voort met wetten tegen het vrij en christelijk onderwijs, zij beroofde van hunne inkomsten de Bisschoppen en Pastoors, die hunne stem dierven verheffen tegen hare goddelooze aanslagen ; zij ontzenuwden het leger door de zaak Dreyfus ; zij dacht uitzonderlijke belastingen uit tegen de kloosters, en nu gaat zij die kloosterlingen bestelen, op straat werpen en het leven in hun vaderland onmogelijk maken, in afwachting, dat zij de priesters laat kiezen tusschen slaaf zijn van het vrijmetselaarsbestuur of sterven van honger.

Zij zaaien wind en zullen storm oogsten. Wanneer Frankrijk niet meer zaltegenhouden zijn door de grondbeginselen van Godsdienst en goede orde, zal het onvermijdelijk rollen in den afgroud van regeeringloosheid. Menschelijker wijze gesproken, kan dit niet lang meer duren : als men steen voor steen de grondvesten van een gebouw uitbreekt komt er noodzakelijk een oogenblik dat het instort. De ondervinding leert overigens dat een goddeloos volk zich niet laat besturen.

Om zu, in de oogen van het kortzichtig Fransch volk, de wet tegen de kloosters eenen schijn van rechtvaardigheid te geven, heeft de minister Waldeck geschermd met eene schatting van de kloosters, schatting die thans bewezen is valsch te zijn. Die vijand beweerde dat de bezittingen der Fransche kloosterlingen een miljard bedragen. Graaf de Mun toonde dat 455 miljoen de hoogste weerde is, volgens de officieele getuigschriften zelven.

Er zijn joden en anderen die PER HOOFD zóóveel, en veel meer, bezitten dan al de kloosterlingen van Frankrijk te zamen ! En wat de kloosterlingen betritten, besteden zij aan onteilbare werken van christelijke liefdadigheid en van volksonderwijs. Zij zijn honderdduizenden die er van leven of er voordeel uit trekken. Er zijn in geen land der wereld eigendommen die meer opbrengen voor het volk dan de kloosters, **en het goed dat de kloosterlingen doen, is eene ontlasting voor de openbare kassen ;** zij betalen belastingen gelijk iedere burger, en zelfs de hoogste rechten bij overgang van eigendom. De kloosterlingen verliezen hun burgerrecht niet met in eene orde te treden : zij vragen geene voorrechten en vischen alleen de rechten die aan iederen burger toekomen. Zij maken slechts aanspraak op de vrijheid om goed te doen.

Dat is nog te veel !

Vrijheid voor alle losbandigheid ; ketenen voor de kristelijke liefdadigheid.

Algemeen stemrecht voor ongeleerden, socialisten en anarchisten ; wetten van uitzondering voor de kloosterlingen.

Vrijhandel voor uithemsche woekeraars ; beroving der kloosterlingen van hunne weltige eigendommen.

Ziedaar hoe de Fransche Republiek, de rechtveerdigheid, de vrijheid, de gelijkheid, de broederlijkheid en de logiek verstaat.

Hetzelfde ordewoord is gegeven in alle logiën der Vrijmetselarij, en ook in België piepen de slechte nieuwsbladen hunne Fransche confraters na. Wij weten bij ondervinding (1879-1884) waartoe de Belgische ridders van hauk en passer bekwaam zijn, en het zou ons geenszins moeten verwonderen moesten zij van de gebeurtenissen in Frankrijk gebruik maken om eenen nieuwen veldtocht tegen de kloosters te beginnen.

Doch België is nog niet rijp voor hunne planen, en onze vaderlanders zullen nooit dulden dat de vrijheid van vereeniging, in 1830 met het bloed onzer vaderen bezegeld, een ijdel woord worde.

Indien wij de vrijheid van het kwaad moeten gedoogen volgens onze Grondwet, wij zullen ons de vrijheid van het goed niet laten ontrooven.

Niettemin, zal men weldoen een oog in 't zeil te houden.

LIMBURGSCHE STUDENTENBOND.

« GOD, LAND EN TAAL »

Dijnsdag aanst. 16den April, belegt de Haspengouwsche studentengilde te Hasselt hare vergadering. Daarheen, Jongens, in overgroote getalle om te toonen dat onze beweging een hernieuwd leven is ingegaan, om ons een hondje toe te steken, om mee te zingen, mee te juichen. Hasselt moet nog eens krielen van luime studenten elkander herkennend aan den kreet : Vliegt de Blauwvoet ? — met de antwoorde : Storm op zee ! O, ja, Joogens, mochten we nog eens den indruk en den geestdrift van verleden jaar bewonderen en gevoelen ! Herinnert ge U nog die gilden met wapperende banieren, die juichende en jubelende knapen, die schallende klaroenen ? Wat leven, gewemel en gewoel ! Wat gezang, gejuich, geroep ! Wat al bonte vlaggen, met klimmende, klauwende leeuwen, met goedendags, schitterende in de heldere zonnestralen ! — Dat was een schoon een hartroerend tafereel en onze strijdmachten van alle vlaamsche gouwen zegden 't ons « Nooit hebben we zoo een stu tesfeest gezien — Limburg spant de kroon ». — Studenten, 't is uwe plicht die eer, dien welverdienden roem van Limburg gaande te houden.

Komt U nog eens scharen onder onze vlagge, sprekend zinnebeeld van al ons streven. Komt in onze rangen om den moed te kloeken, de banden ineen te vasten voor de opbeuring en de herleving van onzen vlaamschen stam. Studenten, allen dus naar de fiere Demerstad van ons dichterlijke Limburg. Om 2 ure zijn we aan de statie om daarna stoetsgewijze naar 't Patronaat te trekken waar te 2 1/2 ure de plechtige zitting zal beginnen.

Hoog den schedel ! en de zangen
Moeten dreunen uit ons rangen
Dat het Limburg wakker tuit.
Vlaamsche jongens, op ! voormit !

Gemeenteraad van Tongeren.

Zitting van Donderdag 11e April 1901, om 6 uren 's avonds.

1. — Vraag van rechtlijning, ingediend door de wedowe Verbelen, om twee huizen te mogen bouwen aan den stadswal van Luikerpoort, langs den zuidkant.

Toegestaan onder zekere voorwaarden.

2. — Vraag van rechtlijning door Mde W. De Paoffé en kinderen, om de toelating te bekomen een huis te bouwen op den hoek der Maestrichterstraat en der straat genaamd Grumelsteeg. — Noodige veranderingen aan het bijzonder plan dezer straat.

Dit voorwerp wordt tot eene volgende zitting verschoven, om de plannen te kunnen maken der nieuwe rechtlijning.

3. — Vraag der Wetenschappelijke en Letterkundige Maatschappij om over de Groote Zaal van het Stadhuis te mogen beschikken, ten einde er eene tentoonstelling van oudheidkunde in de richten, op 4e Augustus. — Aanduiding van een ander lokaal voor de Prijsuitdelingen.

Dit voorwerp wordt naar het Schepencollege verzonden.

NIEUWS uit de stad en de provincie.

De Tentoonstelling van kerkornamenten, ingericht door het Genootschap der Gedurige aanbidding en van het Werk der Arme kerken, zal plaats hebben op zondag 14e, maandag 15e, dinsdag 16e, donderdag 18e en zondag 21e April, van 3 tot 6 ure 's namiddags, in de groote zaal van het College van O.-L.-V. (Ingangs langs den barrier).

Volksbond St-Maternus.

Zondag 21 April om 8 uren 's avonds, zal een *Concert* gevolg door eene Tombola in het lokaal der Maatschappij gegeven worden.

Al de leden zijn er met hunne familie op uitgenoodigd.

LIJFRENTKAS VAN 'T KANTON TONGEREN. — De jaarlijksche algemeene vergadering der Maatschappij zal plaats hebben morgen zondag 14 April om half vier. De Eerwaarde Heer Pastoor van Dietsch-Heur zal gedurende de zitting eene Voordracht geven over het nut der aansluiting bij de Lijfrentkas. Al de werkende leden, zoowel diegenen van de dorpen als die van de stad, zijn gehouden op deze vergadering tegenwoordig te zijn.

De eereleden zijn er insgelijks op uitgenoodigd.

Op de markt van TONGEREN van verleden donderdag waren te koop gesteld : 329 paarden, 582 koeien en kalveren, 0 schapen, 147 vette varkens, 1038 baggen, 219 loopers.

APOTHEEK. — **ZONDAGSRUST.** MORGEN ZONDAG, zal de Apotheek van Mr SWINKELS alleen open blijven, van 12 uren 's middags tot 12 uren 's nachts, VOOR DE DRINGENDE NOODWENDIGHEDEN.

De Comptante betaling zal verischt worden.

Bij den *Postrijder* van heden behoort een BIJVOEGSEL.

Bericht. — De Gouverneur der provincie Limburg brengt ter kennis der belanghebbenden, dat, bij afwijking van artikel 5 van ministeriel besluit van 9e Augustus 1900, de loopjacht met honden en zonder vuurwapens toegelaten is in het geheel land tot 30e April 1901.

—o—

In uitvoering van artikel 6 van het koninklijk besluit van 4 April 1895 de aanvragen tot bekrach-

---

DE DOCHTER van den VALSCHMUNTER

Een verhaal van de Russische grenzen.

8e VERVOLG.

— Zoo is het ; hier in Mytlowitz met een herbergier. Gij zult haar beden ontmoeten ; gij weet dat zij kuis, en verlangt er zich naar, wanneer ze zien en te begroeten. Ja, zij is gezond, gelukkig getrouwd. Haar man was wat ouder dan zij ; zij heeft zes kinderen.

Nu ging te voet door het moeraslandje tot aan de herberg, die lamelijk dicht bij den ingang der stad lag.

In de gelaakamer heerschte een onbeschrijfelijk leven ; lachen, schreeuwen, zingen, weerklonk uit de kelder door den drank opgewonden mannen en vrouwen.

Peiser geleidde daarom zijne dochter onmiddellijk naar de huiskamer des herbergiers, waar Esther door hare vriendin Rika werd begroet.

Deze was eene wel gevormde vrouw geworden, die met ongeheinkelde hartelijkheid hare jeugdige vriendin ontving en spoedig hare zes kinderen toonde.

De man moest met zijne knechts in de gelaakamer blijven om de steeds gaande en komende klanten te bedienen.

Rika vertelde Esther een en ander omtrent de kleine bezwaren aan het huwelijk verbonden, de opvoeding der kinderen en voegde er ten slotte lachend bij :

— Maar gij zult die thans ook wel spoedig bij ervaring leeren kennen. Als vandaag de bruidegom komt om kennis te maken, zult ge hem wel bevallen, want schoon zijt gij als Sulamith ; en ook, eerene gelverde moet ge geworden zijn, zoo ik hoor. Uw toekomstige man is rijk, zeer rijk. Welk eene gelukkige vrouw zult gij worden !

Esther was door dit bericht als verpleit. Het kwam te plotseling, te onverwacht.

— Ik weet van niets, stamelde zij.

— Weet gij van niets, zottinneke ! Nu misschien heeft uw vader het voor u verzwegen, om u door de verrassing eene te grootere vreugde te bereiden. Hij is weggegaan om uwen aanstaande te halen, die heden ter « bekicke » (bezichtiging der bruid) komt. Het is Meyer Afrom, uit Lodz. Binnen een paar dagen zal zeker de verloving plaats vinden.

Zie, wat krijgt gij eene kleur. Maar verontschuldig mij thans even, ik moet noodzakelijk naar de keuken om iets voor u klaar te maken. Hiermee verliet zij haastig de kamers.

Dus daarvoor had haar vader haar naar de markt meegenomen, om haar aan een man te verhandelen, indien zij dezen beviel.

Op de markt zou ze worden verhandeld, nadat ze als een stuk koopwaar door den kooper was bezichtigd. O ; zij kende dit gebruik (bij hare geloofsgenooten) om de meisjes uit te huwelijken, maar moest haar vader ook op die wijze met haar handelen, haar zoo diep beleedigen ?

Zou zij ook zoo behandeld geworden zijn, indien hare moeder nog geleefd had, zoo geheel zonder deelneming of liefde ?

Een gevoel van oneindige bitterheid overviel haar. In de oogenblik had zij haar smart en wee luid kunnen uitschreeuwen.

De helft van haar leven had zij willen geven voor een hart, waarbeen zij slechts een uur had kunnen vluchten, om al wat haar drukte, te kunnen toevertrouwen. Zij kwam zichzelve eenzaam, zoo verlaten voor, dat haar de omgeving, waarin zij zich moest bewegen, vijandig, afstootend scheen.

En toch moest zij zich behoorschen, moest hare traanen onderdrukken, moest lachen, toen hare vriendin terugkwam en haar met het voorgenomen huwelijk plaagde.

Daarna verschenen haar vader, en bracht een man mee van eenen lelijkeid, die noz niet op eerbied mocht aanspraak maken, maar toch de mannelijke kracht van den drager reeds had uitgeput.

Meyer Afrom was een man aan het einde der vijftig, met lastig gelaat, het haveloos uiterlijk van den gierigaard, met onbeschaafde manieren, een spraak half-poolsch, half hebreeuwsch, die meer op een zingen door den neus dan op spreken geleek.

Esther werd hem door den vader met een veelbetekend lachje voorgesteld, en haar hart beefde van jonkvrouwelijke schaamte, want zij gevoelde hoe de blikken van dien man op haar rustten, dat zij thans door den man, wien zij zou toebehooren, als eene koopwaar werd gekeurd.

Hare oogen werden door onderdrukte traanen omfloerst, doch zij beheerschte den strijd, die in haar binnenste woedde met bovenmenschelijke kracht, tot er eene soort van gevoelloosheid over haar kwam.

Onverschillig was haar de scherts der aanwezigen, onverschillig de woorden van den man, die haar tot bruid wilde kiezen en haar met lompe, stuitende galanterie naderde onverschillig ook, dat nu en dan het oog haars vaders niet met welwillendheid op haar scheen te rusten, daar zij zoo weinig spraakzaam, zoo terughoudend was.

En toch kwam er een oogenblik, waarop hare belangstelling als met een slag ontwaakte, dit was het oogenblik toen Koppenhagen de kamer binnentrad.

Zij werd met hem bekend gemaakt en spoedig bemerkte zij, dat hij haren vader met een soort hoogmoed en met slecht verheelde minachting behandelde.

Maar ook deze belangstelling verdween weer in de gevoelloosheid, die nu over haar kwam. Er kwam eerst een einde aan dezen pijnlijken toestand, toen haar vader haar eindelijk uitnoodigde met hem het rijtuig te bestijgen en weg te rijden.

Toen zij de stad achter zich hadden, verkhaarde Peiser :

— Meyer Afrom is een rijk man en mijn vriend in de zaken. Gij bevalt hem en hij wil u tot zijne vrouw maken. Binnen een veertien dagen komt hij bij ons, om zich met u te verloven. Hij is niet jong meer, maar een braaf man en degelijk in zaken. Gij zult gelukkig met hem zijn. Ik wensch ook levendig, dat hij mijn schoonzoon worde, omdat ik dan weet, waarheen ik mij op mijnen ouden dag kan terugtrekken en rustig kan leven. Maar ik dwing u tot niets, overleg bij u zelve of gij den man nemen wilt. Gij hebt nog tijd tot de verloving.

Wat er grauwzamer spotten denkbaar, dan deze laatste woorden ? Alsof Esther een vrijen wil zou gehad hebben ? Alsof zij niet door haren vader vervloekt, door hare geloofsgenooten zou verracht en vermeden worden, indien zij zich tegen den wensch haars vaders had verzet ?

En zij dacht er ook niet aan, dit te doen, en haren vader gehoorzaamheid te weigeren.

Zij was opgevoed in de leer, dat er voor haar geen andere wil bestond dan de wil van haren vader. Van hare vroegste kindsheid af, had zij het van hare moeder gezien dat verzet niets hielp, dat het lot, dat voor haar bestemd was, moest gedragen worden, al ware het ook met bloedend hart.

Op de terugreis was het koud en stormachtig. Door de toppen der boomen in het woud huilde de herfststorm, en het kleine peerd kon niet dan met de grootste moeite tegen den storm strijden.

Toen men eindelijk thuis kwam, was de dienisternis reeds lang aangebroken. Esther droeg het avondeten op, dat door de dienstmeid was toebereid.

Peiser zegde, toen hij zich aan de tafel zette :

— Onze gast moet heden maar alleen boven eten. Wij zijn moede en gaan vroeg te bed.

Hoe zij er hem in het binnenste van haar hart voor dankte dat hij haar heden avond eene ontmoeting met Walewski bespaarde, waarvan zij gedurende de geheele terugreis met angst had gedacht.

Neen, neen, heden kon zij dien man niet zien, naar wiens tegenwoordigheid zij tot nu toe zoo had verlangd.

Toen het avondeten geëindigd was, en Esther zich in hare kamer wilde terugtrekken, riep haar vader haar terug.

— Lees deezen brief eens, en zeg mij wat hij inhoudt !

Zij ontvouwde een stukske papier, waarop met eene sierlijke vrouwenhand in het fransch geschreven was :

« Ik dank God, dat gij daar gelukkig zijt aangekomen. Vertrouw u dien man gerust toe, hij is onze vriend. »

In het eerste oogenblik vermoedde Esther reeds, dat dit het antwoord der moeder op de regelen van den gast was, die zij voor hem had overgeschreven.

Hoe zou hij er zich over verheugen, deze regels te lezen en hoe gelukkig moest zijne moeder geweest zijn.

— Nu, hebt ge er zich over verheugen, deze regels te lezen en hoe gelukkig moest zijne moeder geweest zijn.

— Nu, hebt ge er zich over verheugen, deze regels te lezen en hoe gelukkig moest zijne moeder geweest zijn.

— Nu, hebt gij het gelezen ? vroeg Peiser, ongeduldig over het nadenken zijner dochter.

Esther schrikte uit haar gepeins op en deelde hem den inhoud mee.

— Het is goed, zegde hij. Gij kunt gaan slapen. Goeden nacht.

Hij drukte eenen kus op het voorhoofd zijner dochter en deze verliet de kamer, om zich naar haar eigen vertrek te begeven.

Over Peiser's gelaat vloog een lachje, dat zijne trekken nog meer ontsierde, want het geleek tegelijkertijd listig en boosaardig.

— Dat was goed van u, mevrouw de gravin, mompelde hij, alsof hij met een afwezigen persoon sprak, iets beters had ge niet kunnen schrijven ! Dat past voortreffelijk bij mijne plannen.

Dit gezegd hebbende, verliet hij de kamer, steeg den trap op en klopte, in weerwil van het late uur, aan de deur van het kamerken waarin Walewski verblijf hield.

— Ik dank u, dat gij nog bij mij komt ! zegde deze hem tegemoet. Deze dag heeft mij langer geduurd, dan nog ooit een andere.

— Daarvoor wordt M. de graaf nu ook beloond, antwoordde Peiser en reikte hem het briefje over.

Walewski overmande een oprechte ontroering. Hij kuste het schrift zijner moeder, en herlas het telkens, telkens weer.

— O, dat is hare hand, hare lieve hand. Wanneer zal ik die weer zelf kussen mogen ? Sinds drie jaren heb ik mijne geliefde moeder niet gezien.

— De edele vrouw zou er zich zeker ook in verheugen haar innig geliefden zoon te zien, maar zij moet zich thans tevreden stellen met het bewustzijn dat hij gered is.

— En dat dank ik u, antwoordde Walewski warm. Ook mijne moeder gedenkt uwer vriendelijk en noemt u haar vriend.

— De genadige vrouw was altijd zeer vriendelijk jegens mij.

— Maar vertel mij nu eens, vroeg Walewski belangstellend, hoe zijn deze regels in uwe handen gekomen ? Zeker weet gij nog wel iets meer omtrent mijne moeder ?

— Ik kreeg den brief door bemiddeling van een bevrienden vrachtschipper. De genadige vrouw bevindt zich zeer wel. Men heeft haar wegens de vlucht van haren zoon, verhoord, en doet haar in het geheim nog scherper bewaken dan te voren, maar men heeft haar verder niet lastig gevallen. In ieder geval mag zij Warschau niet verlaten, en grootere reizen zou de genadige gravin, naar ik geloof, ook wel niet doen.

— Waarom niet ? vroeg Walewski.

— Hm ! Hm ! Ik weet niet of ik goed ben onderricht, maar ik geloof, dat de financieele aangelegenheden der genadige vrouw niet van de beste zijn.

Walewski verschrikte merkbaar.

— Heer des hemels, riep hij uit, mijne moeder lijdt gebrek ?

— Neen, neen, berustigde Peiser, van gebrek is geen sprake, maar de genadige vrouw heeft, zoonls ik gehoord heb, bijna haar geheel vermogen ten offer gebracht, om de beambten om te koopen, die uwe vlucht hebben mogelijk gemaakt.

— Om mijnent wil alzoo heeft mijne moeder zich geruineerd, zegde na een oogenblik Walewski op somberen toon. Ik geloof het ! Ik ken haar goed hart ! Maar het bericht is voor mij zeer droevig. Toch ik bedenk daar, dat mijne moeder nog bezittingen in Oostenrijksch Gallicie heeft, maar sinds jaren heb ik daarover geen bericht en dus ook geene kennis ervan.

— Ik spreek ook slechts van wat ik gehoord heb, antwoordde Peiser. De goederen in Gallicie zijn nog aanwezig, maar worden slecht bestuurd. Want niemand trekt zich daar hare belangen aan, en ook de genadige vrouw zelve kan geen verlof bekomen Warschau te verlaten.

— Ja, ja, dat alles kan ik mij denken, zegde Walewski onrustig op en neer wandelend. De verschrikkelijke omstandigheden, waaronder mijne arme moeder zich bevindt, mogten ten slotte wel tot den ondergang voeren. Maar voor mij zal zij geene uitgaven meer hoeven te doen. Peiser, gij zijt mijn vriend, en heb u als zoodanig beschouwd. Gij moet mij helpen ergens heen te gaan, waar ik zelf voor mijn levensonderhoud zorgen kan. Ik mag mijne moeder niet langer tot last zijn !

(Wordt vervolgd).